ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ: କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 11506/2006

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଏବଂ 227

ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ।

ନିଗାର ବେଗମ୍ ***:ଆବେଦନକାରୀ***

- ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ***:ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ***

HIGH COURT ORISSA
ସତ୍यमेव जयते

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ :ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ. ଏସ୍.କେ.ଜାକିର ହୁସେନ୍, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ 1ରୁ 3 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ :ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ . ଏସ୍ .ପି .ପଣ୍ଡା, ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷ 4 ପାଇଁ :ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ. ପି. କେ . ମହାନ୍ତି , ଅଧିବକ୍ତା

ରାୟ

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବିଶ୍ୱନାଥ ରଥ

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ରାୟ ତାରିଖ :20.02.2023

---

1 . ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଜଣେ ନିରୀହ ନାଗରିକ ଏବଂ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁର ଗୁରୁତର ଅଭିଯୋଗ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଠାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ମାମଲା ଯାହା ଏଠାରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ।

2 . ବାସ୍ତବ ସମ୍ପୃକ୍ତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :-

ଆବେଦନକାରୀ (ମାଆ) ଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅ ମୃତକ ସୟଦ୍ ମମତାଜ ଅଲ୍ଲୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ (ଯାନ୍ତ୍ରିକ) ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କର "ଚଣ୍ଡିଖୋଲ-ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଟ୍ରଷ୍ଟ ରୋଡ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ" ରେ 8.11.2004 ରୁ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ   ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ସେ ମାସିକ ଟ .5095/-ର ରାଶି ନେଉଥିଲେ । ମୃତକ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁର ଏନ୍. ଭି. ଜେ. ପଲିଟେକ୍ନିକରୁ ମେକାନିକାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂରେ ଡିପ୍ଲୋମା ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । କିଛି ଘଟଣାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି, ପ୍ରତିପକ୍ଷ 4, ଏଏସ୍ଆଇ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ଯିଏ ସେତେବେଳେ ଚକ୍ରଧରପୁର ଫାଣ୍ଡିର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ବଳପୂର୍ବକ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକସନ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡର ମହାନଦୀ ସେତୁ ସ୍ଥଳରେ ଡିଜେଲ ଜେନସେଟର ଚାଳକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗତ 28/29.11.2005 ତାରିଖ ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ଉଠାଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ, ମୃତକଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କର କିଛି ସହକର୍ମୀ ଚକ୍ରଧରପୁର ଫାଣ୍ଡିକୁ ଯାଇ ଉକ୍ତ ଜୟନ୍ତ ଦାସଙ୍କୁ ନେଇଯିବାର କାରଣ ପଚାରି ବୁଝିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ ନିଶାସକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଫାଣ୍ଡିରେ ବସିଥିବା ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଜଣେ ନିହାର୍ ରାୟ ଓ ମୃତକଙ୍କ ସମେତ ଦଳଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ମୃତକ ଉପୋରୋକ୍ତ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ, ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ରିଭଲଭର୍ ବାହାର କରି ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ମୃତକ ସେଠାରେ ହିଁ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ବସ୍ତୁଗତ ପ୍ରମାଣରେ   ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଦୁଇଟି ଗୁଳି ବାଜିଥିଲା ; ଗୋଟିଏ ତାଙ୍କ ଛାତିରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟା ଉପରେ ଯାହା ଫଳରେ ତାଙ୍କର ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । 9.12.2005 ରେ ଏକ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବାର ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ମାମଲା ତୁରନ୍ତ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇନଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଆଇ. ପି. ସି. ଧାରା 147 ,148 ,452 ,341 ,332 ,307 ,294 ,427/149 ସହିତ ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପି.ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 267/2005 ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ   କଟକର ଆର. ଡି. ସି. (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଯେ ମୃତଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଆଘାତ ହୋଇଛି ଏବଂ

ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଦିଆଯାଇଥିବା ମତ ଅନୁସାରେ ଦୁଇଟି ଗୁଳି ଜବତ ସହିତ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ରକ୍ତସ୍ରାବଜନିତ ଆଘାତ ଥିଲା । ଆଉ କେହି ନୁହେଁ ବରଂ ପୋଲିସର ଜଣେ ଏସ୍.ଆଇ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷର ଜୀବନ ନେଇଯିବା ପରିସରରେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର କ୍ଷତି, ପରିବାରର କ୍ଷତି, ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିବା ମା' ମଧ୍ୟ ଘଟଣାର ନିରପେକ୍ଷ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ।

3. ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଜଗତସିଂହପୁରର, ନ୍ୟାୟିକ, ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଜରିଆରେ ଜବାବ ଦାଖଲ ପ୍ରତିଉତ୍ତର ଦେଇ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ବାର ବର୍ଷ ପରେ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାବେଳେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଜୟନ୍ତ ଦାସଙ୍କୁ ଚୋରି ଅଭିଯୋଗରେ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୁଅ ସହିତ ଜଡିତ 30 ଜଣ ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାବେଳେ ଏହି ଦଳ ଜୟନ୍ତଙ୍କୁ ପୋଲିସ ହେପାଜତରୁ ବଳପୂର୍ବକ ଉଠେଇ ନେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ, ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଛି ଯେ, ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜନତାଙ୍କର ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏସ୍.ଆଇ. ଅସହାୟ ହୋଇପଡିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ତାଙ୍କ ସର୍ଭିସ ରିଭଲଭରରୁ ଦୁଇ ରାଉଣ୍ଡ ଗୁଳି ଚଳାଇଲେ । ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜନତାକୁ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇ ଏସ୍. ଆଇ. ନିଜ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ବେଆଇନ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜନତାକୁ ଘଉଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ତିନି ରାଉଣ୍ଡ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ପୋଲିସ ଏସ୍‌ଆଇଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଗୁଳିକାଣ୍ଡକୁ ନ୍ୟାୟୋଚିତ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ 2 ବିଭିନ୍ନ ପୁଲିସ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ   କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ 2 ର ପ୍ରତିଆରୋପ ଶପଥ ପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-5ର ଉପ-ଅନୁଚ୍ଛେଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଛି ଯେ ଗୃହ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ 5.12.2005 ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍. ଡି. ସି. ବିବୃତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 29.11.2005 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଏଥିପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି , ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଯେ 29.11.2005 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆରଡିସି ବିବୃତିର ତେର ବର୍ଷ ପରେ 11.1.2018 ରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଶପଥପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯା ଇଛି ଯେ ଏକ ନିରୀହ ଜୀବନର ବେଆଇନ ହତ୍ୟା ହୋଇଛି ଏବଂ ଦୋଷୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅନୁକମ୍ପା ମୂଳକ

ରାଶି ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ 2018 ରେ ଆରଡିସିଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଦାବି ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ।

4 . ଏଠାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତିକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି , ଏହି ଘଟଣାର ଗମ୍ଭୀରତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ଅଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାର ତଥା ରାଜ୍ୟର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ରାଜ୍ୟର ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ ଡିଭିଜନାଲ କମିଶନର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଡିଭିଜନ, କଟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯିଏ 1.2.2006 ରୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-A/2 ଭାବରେ ଏଠାରେ ତାଙ୍କ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି । ଶୋକସନ୍ତାପ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିବୃତି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏପରି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ରାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏତେ ସମୟ ଧରି ରଖିଥିବାରୁ , ଦରଖାସ୍ତକାରୀ (ମୃତକଙ୍କ ମାଆ) ଏଠାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ସହିତ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ :-

> " ତେଣୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ , ସର୍ତ୍ତାଧୀନ ନିୟମର ସୂଚନା ଜାରି କରନ୍ତୁ, ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରନ୍ତୁ ଯେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ-1 କୁ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା ତାହାର ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ କାହିଁକି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।
>
> ଏବଂ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ତାଙ୍କ ପୁଅର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କାହିଁକି ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବେ ନାହିଁ ସେ ବିଷୟ ରେ ଅଧିକ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବେ ।
>
> ଏବଂ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷମାନେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏହି ନିୟମକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ର କାରଣ ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିର ତଦନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପରମାଦେଶ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ରିଟ୍ ଜାରି କରାଯାଉ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ ।

ଏବଂ ଏପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର/ପ୍ରତିକାରଗୁଡିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସଠିକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ ....”

5 . ଏହି ମାମଲାର ଅନେକ ଶୁଣାଣି ଅଭିଲେଖନ ହୋଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ପୁଣି ଅଭିଲେଖନ କରାଯାଇଛି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକାରରେ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାରକୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯଦି କୌଣସି ବିବୃତି ଥାଏ, ତାହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ, ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜଗତସିଂହପୁର, ଅନୁଲଗ୍ନକ-A/2 ତାରିଖ 14.02.2023 ମାଧ୍ୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଦ୍ଭୁତ ମନେ କରନ୍ତି, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-4 ମାଧ୍ୟମରେ ବୟାନକାରୀ ସାକ୍ଷୀ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆର୍. ଡି. ସି. ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶାସନିକ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତା 1.2.2006 ରିଖରେ ଆର୍. ଡି. ସି. ଦ୍ୱାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉପରେ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବା ସମୟ ରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

6. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଓକିଲଙ୍କ ନିବେଦନ ଏବଂ ଏଠାରେ ଥିବା ଅର୍ଜି/ଜବାବଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନିର୍ବିବାଦିତ ତଥ୍ୟ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ 28/29.11.2005 ରାତିରେ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଚକ୍ରଧରପୁର ଫାଣ୍ଡିରେ ପୋଲିସ ଗୁଳିରେ, ଜଣେ ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କର, ପିତା ଡ଼ା. ମନୱାର ଅଲ୍ଲୀ, ଧାନସାହି, ସାଲିପୁର, କଟକ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଏଭଳି ଘଟଣାକୁ ନେଇ ସେଠାରେ ବ୍ୟାପକ ହଇଚଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଅବଗତ ହୋଇ ଏବଂ ଏଥିରେ ଜଡିତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ତତ୍କାଳୀନ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ 29.11.2005 ରେ ମୃତକ ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ନିକଟତମ ସ୍ୱଜନଙ୍କ ପାଇଁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ , ଯିଏ ଚକ୍ରଧରପୁରର ଫାଣ୍ଡିରେଥିବା ବନ୍ଦୀ ଗୃହରେ ପୋଲିସ ଗୁଳିରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ହଇଚଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଠି ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଡିଭିଜନର ଆର. ଡି. ସି. ଙ୍କ ଜରିଆରେ ଘଟଣାର ତଦନ୍ତ କରି ନିଜର ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଅନୁସନ୍ଧାନର ତୁରନ୍ତ ପରେ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ, ଆର୍. ଡି. ସି. , ଡି. ଆଇ. ଜି. (ସି. ଆର୍.),

ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏବଂ ଏସ୍. ପି. ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରାଥମିକ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳକ, ଏଚ୍. ସି. ର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ, ଏପରିକି ସମସ୍ତଙ୍କ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସାମିଲ ଥିଲା । ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତି ଥିବା ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି । ପୋଲିସ୍ ଡି. ଆଇ. ଜି. ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବନ୍ଦୀ ଫାଣ୍ଡିର କିଛି ବାହାର ଲୋକ, ଜଣେ ଘରୋଇ ଡ୍ରାଇଭର, ଜଣେ ସେଣ୍ଟ୍ରି କନଷ୍ଟେବଳ, ଜଣେ କନଷ୍ଟେବଳଙ୍କଠାରୁ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଛି । ସନାତନ ସେଠୀ, ଭଗବତ ମୁଦୁଲି, ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଲେଙ୍କା, ରମେଶ ମଲିକ ଏବଂ ବାବାଜୀ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଭଳି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ଏକ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତି ରହିଛି। ଘଟଣା ଜନିତ ଗୁଳିମାଡ଼ର କ୍ରମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ତଦନ୍ତ ପରେ, ଆର. ଡି. ସି., କଟକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଆସିଥିଲେ -:

"ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟ ଯେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ନିର୍ମାଣଧୀନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଏକତା ଅଛି ଯାହା ଏକ ସମ୍ପର୍କ ଗଠନ କରେ | ଯଦି ଜଣକୁ କିଏ ନେଇଯାଏ କିମ୍ବା ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରେ ବା ଆକ୍ରମଣ କରେ , ସେମାନେ ମିଳିତ ଭାବରେ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି | ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କ ଗିରଫ ମାମଲାରେ ଏହା ଘଟିଥିଲା । ଗିରଫ ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିବା ଶ୍ରୀ ଅଂଶୁମାନ ସାମଲଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କୁ ଶାରୀରିକ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ଏହି ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଥିଲେ। ତା 'ପରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଳିତ ଭାବେ ପୀଡ଼ିତାଙ୍କୁ ମଦ୍ୟପ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କବଳରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଚକ୍ରଧରପୁର ପୋଲିସ ଫାଣ୍ଡି ଯାଇଥିଲେ। ସେମାନେ (ପ୍ରାୟ 12 ଜଣ କିମ୍ବା ଆହୁରି କିଛି) ଏକ ଟିପରରେ ପୋଲିସ ଫାଣ୍ଡି ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଏକ ଚାଦରରେ ଢାଙ୍କି ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧି ଫାଣ୍ଡିରେ ବସିଥିଲେ । ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ଶୁଣି ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ନିରସ୍ତ୍ର   ଲୋକଙ୍କ ସାମ୍ନା କରିଥିଲେ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ତୀବ୍ର ଶବ୍ଦ ବିନିମୟ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ଏହି ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ, ଏସ୍. ଆଇ. ପାର୍ଶ୍ୱ କୋଠରୀକୁ ଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭର୍ତ୍ତି ରିଭଲଭର୍ ଆଣିଲେ । ସେ ଲୋକଙ୍କୁ ଧମକ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ସେମାନେ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ନହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଗୁଳି ଚଳାଇବେ । ତା ପରେ ସେ ଗୁଳି ଚଳାଇ ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କୁ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ନୀଳ ମାଧବ ସିଆଙ୍କୁ ଗୁରୁତର ଆହତ କରିଥିଲେ।ଶୀତଳ ରାତି ଆଉ ଅଧିକ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ।

ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କ ଗିରଫଦାରୀ ସ୍ମାରକ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଗିରଫଦାରୀ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟ 29.11.2005 ର ରାତି 1 ଟାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଗିରଫଦାରୀ ସ୍ମାରକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ସମୟ ରାତି 1 ଟା 05 ମିନିଟରେ ଥିଲା । ଶ୍ରୀ କାଳିପଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ଏହି କାଳିପଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ କମ୍ପାନୀର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ, ଯିଏ ତାଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ବଳପ୍ରୟୋଗ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ପୋଲିସ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ବିବୃତିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 11.00 ସମୟ ରେ, ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାତି ପ୍ରାୟ 1 ଟା 1 5 ମିନିଟରେ ତାଙ୍କୁ ଫାଣ୍ଡିକୁ ଆଣିଥିଲେ । ରାତି ପ୍ରାୟ 1 ଟା 30 ରେ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ଆସିଲେ । ନିଜ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ କାଳିପଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦଳ ସହିତ ଆସିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା, ସେତେବେଳେ କ "ଣ ସେ ଆସି ତାଙ୍କ ଉତ୍ତେଜିତ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଫାଣ୍ଡିରେ 'ମେମୋ ଅଫ୍ ଆରେଷ୍ଟ" ରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଥିଲେ ? ଅପରପକ୍ଷରେ, ଶ୍ରୀ କାଳିପଦ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ଗୁଳି ଫୁଟିବା ଘଟଣା ପରେ ତାଙ୍କୁ ହେପାଜତକୁ ନିଆଯିବାର ମିଳିଥିବା ଜଣାପଡିଛି । "

ଅଧ୍ୟାୟ ସଂଖ୍ୟା III ମାଧ୍ୟମରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା କି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆର୍. ଡି. ସି. ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ :-

> " ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ବିବୃତି ତାରିଖ 14 /15.12.2005 ରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପୋଲିସର ସବ୍-ଇନ୍ସପେକ୍ଟର, ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ତାଙ୍କ ସର୍ଭିସ୍ ରିଭଲଭରରୁ 5 (ପାଞ୍ଚ) ରାଉଣ୍ଡ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସମାବେଶର ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଧୁଆଁନଶାହୀ ଗ୍ରାମର, ଥାନା -ସାଲିପୁର ,ଜିଲ୍ଲା-କଟକ ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀ, ପିତା ମନୱାର ଅଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ସିଆ ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀ ଗୁଳି ଚୋଟରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆହତ ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ସିଆଙ୍କୁ କୁଜଙ୍ଗ ପି ଏଚ୍ ସିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ରେ ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କଟକର ଏସ. ସି. ବି. ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଏବଂ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏସ୍. ଆଇ. ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଯଦି ଏସ୍. ଆଇ. ଭିଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ ବେଆଇନ ଘୋଷଣା କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଗୁଳି ଚାଳନା ପୂର୍ବରୁ ସମାବେଶକୁ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ବୋଧହୁଏ ଗୁଳି ଚଳାଇବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକ ନଥାନ୍ତା ।

ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତି ସହ ମୁଁ ସହମତ ଏବଂ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ଯେ ଗୁଳି ଚାଳନା ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଗୁଳି ଚାଳନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ମାରାତ୍ମକ କ୍ଷତଟି ବକ୍ଷ ଗହ୍ୱରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ, ଯାହା ବାମ ଫୁସ୍ଫୁସ୍ ଦେଇ ଯାଇ ଡାହାଣ କଣ୍ଠାସ୍ଥିରେ ରହିଥିଲା | ଗୁଳିଚାଳନା ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ, କାରଣ ଏହା ତଳକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ମୃତକ ମୁମତାଜ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଉପରେ, ପୋଲିସର ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ମୃତକଙ୍କ ଶ୍ରୋଣୀ ଗହ୍ୱରରେ ଆଉ ଏକ ଗୁଳି ମାରିଛନ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ଗୁଳିଚାଳନା ନିର୍ବିଚାର ଥିଲା । କୌଣସୀ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଭିଡ଼ର ଏକ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇନପାରନ୍ତି ।"

7. ଉପରୋକ୍ତରୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଗୁଳି ଚାଳନା ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଗୁଳି ଚାଳନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ମାରାତ୍ମକ କ୍ଷତଟି ବକ୍ଷ ଗହ୍ୱରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ, ଯାହା ବାମ ଫୁସଫୁସ ଦେଇ ଯାଇ ଡାହାଣ କଣ୍ଠାସ୍ଥି ଦେଇଯାଇଛି । ଗୁଳି ଚାଳନା ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅବସନ୍ନ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି, ପୋଲିସର ଏସ୍. ଆଇ. ମୁରଲୀଧର ସାହୁ ମୃତକଙ୍କ ଶ୍ରୋଣୀ ଗହ୍ୱର ଆଉ ଏକ ଗୁଳି ମାରିଛନ୍ତି , ଯାହା ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ନିର୍ବିଚାର ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଛି ।

8. ଅଧ୍ୟାୟ-IV ରେ , ଆର.ଡି.ସି. ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ସହ ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ପରିଚାଳନାରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ବଳର ପରିମାଣକୁ ଆକଳନ କରିଥିଲେ ପରିସ୍ଥିତି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ଏଭଳି କୃତ। କୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ , କମିଶନର ନିମ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି :-

> " ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜଗତସିଂହପୁରର ପୋଲିସ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ଅସଙ୍ଗତ ମନେହୁଏ । ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଉପଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପୋଲିସର ଏସ୍. ଆଇ. ତାଙ୍କର ଆଶା, ବୁଦ୍ଧି, ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ଜଣେ ଦାୟିତ୍ୱବାନ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଶୋଚନୀୟ ଭାବରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ।
>
> ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କ ଗିରଫ ସମୟ ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ମୁଁ ଏହା ଜାଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ଯେ ପାରାଦୀପ ପୋଲିସ ଥାନାର ଆଇ. ଆଇ. ସି. ତାଙ୍କ ତାରିଖ 05.12.2005: ଥିବା ଚିଠିରେ ନାମିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ତଳେ ଏକ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାର ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି ।
>
> 1 . ଶ୍ରୀ ବାବାଜୀ ଚୌଧୁରୀ, ଭୁତମୁଣ୍ଡେଇ ବଜାରର ଜଣେ ପାନ ଦୋକାନୀ ।
>
> 2. ଶ୍ରୀ ରମେଶ ମଲ୍ଲିକ, ଭୁତମୁଣ୍ଡେଇର ବାସିନ୍ଦା (ଯିଏ ଜଣେ ହୋମ୍ ଗାର୍ଡ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି) ।
>
> 3. ଶ୍ରୀ ସନାତନ ସେଠୀ, ପାରାଦୀପ ଠାରେ ମାଛ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି।
>
> ସାଧାରଣ ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଏହା ଦୈନିକ ସମାଜ ଏବଂ ସମ୍ବାଦ ତାରିଖ 12.12.2005 ରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେ ଏହି ଘଟଣା ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡାକ ଦ୍ଵାରା ମୋ ସଚିବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରେ ସକାଳ 10.00 ରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା 5 ଟା ମଧ୍ୟରେ 19.12.2005 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ସତ୍ୟପାଠ ଶପଥପତ୍ର କରିପାରିବେ । ତା 12/12/2005 ପୂର୍ବରୁ ଶପଥ ପତ୍ର କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅବାଞ୍ଛିତ ସତ୍ୟପାଠର କୌଣସି ପ୍ରମାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଏହା ଜାଣିବା ଆଗ୍ରହଜନକ ଯେ ଶ୍ରୀ ସନାତନ ସେଠୀ ନାମକ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆଇଆଇସି, ପାରାଦୀପଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସେ ସତ୍ୟପାଠରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢି ନଥିଲେ । ସୂଚନାଦାତା ଶ୍ରୀ ରମେଶ ମଲ୍ଲିକ ଜଣେ ଗୃହରକ୍ଷୀ । ସେ ତାଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ 27.11.2005 ସନ୍ଧ୍ୟାରେ , ଯେତେବେଳେ ସେ ଭୁତମୁଣ୍ଡେଇ ବଜାରରେ ଥିଲେ, ଏସ୍. ଆଇ., ଶ୍ରୀ ସାହୁ ତାଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ କମ୍ପାନୀର ଚଳନ୍ତା ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ଚୋରି ବିଷୟରେ ସତର୍କ ରହିବାକୁ କହିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପରଦିନ ସେହି କମ୍ପାନୀର ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତି ବିଷୟରେ ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କ ବୟାନରେ ଶ୍ରୀ ମଲ୍ଲିକ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସଙ୍କୁ ଭୁତମୁଣ୍ଡେଇ ବଜାରରେ 27.11.2005 ରାତି ୪ ଟାରେ ଜଣେ ଅଜଣା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଚୋରି ହୋଇଥିବା ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିବା ଶୁଣିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଦିନ ରାତି ୨ ଟାରେ ଥାନା ବାବୁଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଯଦି ଶ୍ରୀ ମଲ୍ଲିକଙ୍କୁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଶୁକପକ୍ଷୀ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଦ୍ୱନ୍ଦ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ହ୍ରାସ କରୁଛି । ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ”

ଅତିମାତ୍ରାରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ ଗୁରୁତର ଅବହେଳା ହୋଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅନୁସରଣ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଜଡିତ ଥିବା ଏସ୍. ଆଇ., ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କ ସମେତ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସିଧାସଳଖ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଆଚରଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

9. ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି, ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଘଟଣା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ, ଯାହା ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ବିଚାର କରିବା ସହ , ଏପରି ବିଷୟ ଉପରେ ଯେ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରନ୍ତି । କମିଶନର ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ : -

"ଘଟଣା ସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ ପରେ, ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ ମୋର ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଚକ୍ରଧରପୁର ଫାଣ୍ଡି ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ ଶୋଚନୀୟ ଭାବରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ମାନସିକ ଭାବେ ଅସ୍ଥିର ଥିବାରୁ ସେ ଏଭଳି ଏକ ଛୋଟ କିନ୍ତୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ତାଙ୍କ

HIGH COURT ORISSA

ମନ, ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିନାହାନ୍ତି । ହଠାତ୍ କ୍ରୋଧରେ ଶ୍ରୀ ସାହୁ ନିଜ ସର୍ଭିସ୍ ରିଭଲଭର୍ରୁ ଗୁଳି ଚଳାଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମମତାଜ୍ ଅଲ୍ଲୀ ନାମକ ଜଣେ ନିରୀହ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଥିଲେ । ସେ ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ସିଆ ନାମକ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଆହତ କରିଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଆହୁରି ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଘଟଣା ପରେ ପୋଲିସର ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ସାହୁ ହତ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ମୋ ମତରେ ଏହା ଘଟଣାଠାରୁ ଅଧିକ ବିପଜ୍ଜନକ ।

ତେଣୁ, ମୁଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛି ଯେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ । ପୋଲିସ ଅଧୀକ୍ଷକ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରିଥିବା ମୃତକଙ୍କ ମା 'ଙ୍କ ବିବୃତିରେ, ପାରାଦୀପ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 273 ତା 07.12.2005 ରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 301 ଅଧୀନରେ ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ତଦନ୍ତ ଚାଲିଛି । ଏହି ମାମଲା କ୍ରାଇମ ବ୍ରାଞ୍ଚକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ଉଚିତ ।

ମୁଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଆହୁରି ସୁପାରିଶ କରୁଛି ଯେ ପୋଲିସର ଏସ୍. ଆଇ. ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମମତାଜ୍ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜୀବନ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଜଣେ ଯୁବକ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ଜୀବନ ଥିଲା । ମମତାଜ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଜୀବିତ ପିତାମାତାଙ୍କ ଦାରୁଣ ଦୁଃଖ ଏବଂ କଷ୍ଟକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଭରଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ସମୁଦ୍ରରେ ଏକ ବୁନ୍ଦା ପରି, ମୁଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହର ଅନୁଦାନକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରୁଛି । ”

ଉପରୋକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ଚକ୍ରଧରପୁର ଫାଣ୍ଡିର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ , କେବଳ ତାଙ୍କର ଚିତ୍ତ , ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ନୁହଁ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଜଡିତ ଏକ ଛୋଟ କିନ୍ତୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, କମିଶନର ଏହା

ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କର ହଠାତ୍ କ୍ରୋଧ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏସ୍. ଆଇ. ତାଙ୍କ ସର୍ଭିସ୍ ରିଭଲଭରରୁ ନିର୍ବିଚାର ଗୁଳି ଚାଳନା କରି ଜଣେ ନିରୀହ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନୀଳମାଧବ ସିଆ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତର ଆହତ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଆର୍. ଡି. ସି. ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଘଟଣା ପରେ ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ସାହୁ ହତ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏସ୍. ଆଇ. ତାଙ୍କ ସେବାରେ ସତ୍ୟବାଦୀ ହୋଇନଥିଲେ । ତେଣୁ କ୍ରାଇମ ବ୍ରାଞ୍ଚ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଏସ୍. ଆଇ. ଶ୍ରୀ ମୁରଲୀଧର ସାହୁଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଶେଷରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ସହିତ ସରକାରଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହର ଅନୁଦାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଜଣେ ଯୁବ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିବା ସହ ରାଜ୍ୟର ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କମିଶନର ସରକାରଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

10. ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ସହିତ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଯେ ଯଦିଓ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଏକ ବିବୃତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, 1.2 .2006 ମସିହାରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଘୋଷଣାନାମା ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ତଦନ୍ତ ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ 2006 ମସିହାରେ ପୀଡିତା, ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବିଧବା ମା'ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଆସିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାରକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ ସାମୋଚିତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇନଥିଲା, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବୟସ 53 ବର୍ଷ ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା 70 ବର୍ଷ ହୋଇସାରିଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 2006 ମସିହାରୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଆଳ ଆଧାରରେ ଏଭଳି ମକଦ୍ଦମା ଲଢୁଛନ୍ତି । 2006 ମସିହାରୁ ମଧ୍ୟ ଯଦିଓ, ରାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏକ ବିବୃତି ଦାଖଲ ହୋଇଛି ତଥାପି କ୍ଷତିପୂରଣର ପ୍ରକୃତ ଅନୁଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବିନା ଏହି ମାମଲାରେ ତେରଟି ଶୁଣାଣି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଯିଏକି ତାଙ୍କ ଯୁବ ଏବଂ ସକ୍ଷମ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଯିଏକି ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ହରାଇବା ପରେ 70 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଅଛନ୍ତି , ଏବଂ ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 17 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରିସାରିଲାଣି , ନିଜକୁ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ପ୍ରତି ମୂକ ଦର୍ଶକ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ଏବଂ ତଥାପି ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନାହିଁ । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷର ଅତିରିକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠରୁ , ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 1.2.2006 ତାରିଖର ସଂଲଗ୍ନକ ବିବୃତି ପତ୍ର ସତ୍ତ୍ୱେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି, ରାଜ୍ୟ ଏହାର ନାଗରିକଙ୍କ ପ୍ରତି ସତ୍ୟବାଦୀ ନଥିଲେ । ଏପରି ମିଥ୍ୟା ଶପଥ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ଏପରି ବିବୃତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

11 . ଏପରି ବୟସରେ ନିଜ ପୁଅକୁ ହରାଇଥିବା ଜଣେ ମାଆ କେବଳ ନିଜର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ ଏବଂ କୌଣସି ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ପୁଅକୁ ଫେରାଇ ଆଣିପାରିବ ନାହିଁ । ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ ସମାଜରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲେ | ଏପରି ପଦବୀକୁ ଆସି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିବା ଏ ମାଟିର ଜଣେ ଉଜ୍ଜଳ ସନ୍ତାନ ବିନା କାରଣରେ ନିଜ ଜୀବନ ଶେଷ ହରାଇଛି ଏବଂ ନିଜର ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଅସମର୍ଥ ଥିବା ନାଗରିକ ସମାଜର ଏଭଳି ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କୁ ବଳି ଦେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ଯୁବକକୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଘଟଣାଟିକୁ ପୁନଃଚିତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବା ଏସ୍. ଆଇ. ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ବିବୃତିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ରହିଛି । ଆୟୋଗଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ଘଟଣାକୁ ପୁନର୍ବାର ଚିତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ଭିନ୍ନ ରୂପ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ |

ଏହା ମଧ୍ୟ ବୁଝି ହୁଏ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସରକାର ସେହି ବିବୃତି ଆଧାରରେ ମୃତକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଏସ୍. ଆଇ. ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରି , ସେହି ସମାନ ବିବୃତିର ଆଂଶିକ ଅନୁପାଳନ କରିଥିଲେ, ସେହି ସମୟରେ ଆୟୋଗଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ମଞ୍ଜୁର ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନୀରବ ଦ୍ରଷ୍ଟା ରହିଥିଲେ ।

ଏପରି ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନକୁ ହରାଇଥିବା ମା 'ଙ୍କ କ୍ଷତିକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ମଧ୍ୟ କଳ୍ପନା ବାହାରେ । ପରିବାରର ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ରେ ରଖି ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଏପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଉ

HIGH COURT ORISSA

ଯେପରିକି ମା ଏଭଳି ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖିଥିବା କୌଣସି ଆଶା ହରାଇବେ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ପରିମାଣର ଅନୁକମ୍ପା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ଫେରାଇ ଆଣିପାରିବ ନାହିଁ ।

12. ଏହି ଅଦାଲତ ଏଠାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପରି ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କିଛି ଆଇନଗତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବିବୃତିକୁ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି : -

ମଲ୍କିଆତ୍ ସିଂ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ :, (1 998) 9 ଏସ୍. ସି. ସି 351

2. ଏସିଜେଏମଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 7-5-1996 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି:

"ଆବେଦନକାରୀ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଆର. ଏସ. ସୋଧି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଫଟୋ ଆଧାରରେ ବିଜ୍ଞ ଏସିଜେଏମ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପୁଅ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଯିଏ ୟୁ. ପି. ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଗୁଳି ଚାଳନା ଘଟଣାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ସିବିଆଇ ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ସେ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ମିଳନ୍ତି, ତେବେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂ ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ହାଜର କରାଯିବ ।

ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଉ ।"

3. ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଏକ ଗ୍ରହଣୀୟ ସ୍ଥିତି ଯେ 13-7-1991 ରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାରେ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି । ତାଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ ବିଫଳ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଫଟୋରୁ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ସେ ମରିଯାଇଛନ୍ତି, କାରଣ ସେହି ଦୁଇଟି ମୁକାବିଲାରେ ନିହତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଫଟୋ ପୋଲିସ ନେଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଞ୍ଚି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ।

4. ଅନୁରୂପ ଏକ ମାମଲାରେ ଅର୍ଥାତ୍ 1992 ର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ନମ୍ବର 632 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଯଦି ପ୍ରତିବାଦୀ-ରାଜ୍ୟକୁ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ । ରାଜ୍ୟ 8 ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ରାଜ୍ୟର ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ କହିଛନ୍ତି ଯେ ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀ ନାମରେ ଏକ ଚିଠା ବାହାର କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଜମା କରାଯିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଆର. ଏସ. ସୋଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନଟ ପରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି ।

ରୋହତାସ କୁମାର ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନେ ଅନ୍ୟମାନେ, (2013) 14 ଏସ୍. ସି. ସି. 290

8. ତହସିଲଦାର, ନାରନୌଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା 17-11-2018 ତାରିଖର ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଡେପୁଟି କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା 7-1-2011 ତାରିଖର ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଭିଲେଖନକୁ ଯତ୍ନର ସହ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟମିତ୍ର ସହ ସହମତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଯେ ସୁନୀଲ ଏକ ନକଲି ଏନକାଉଣ୍ଟରରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି । ସୁନୀଲଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଛେଦ ଟିପ୍ପଣୀରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଗୁଳିଗୁଡ଼ିକ ଶରୀରଠାରୁ ପ୍ରାୟ 3 ରୁ 8 ଫୁଟ ଦୂରରୁ ବର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ପ୍ରବେଶ କ୍ଷତ ଚାରିପାଖରେ କଳା ଏବଂ ଟାଟୁ ଥିଲା | ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଗୁଳିଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଅଳ୍ପ ଦୂରତାରୁ ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ପିଠିରେ ପ୍ରବେଶ କ୍ଷତ ଥିଲା । ଛାତିରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କ୍ଷତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । କ୍ଷତର ଅବସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ,ପ୍ରକୃତ ମୁକାବିଲା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସହିତ ସୁସଂଗତ ନୁହେଁ | ଯଦି ପୋଲିସ୍ ଦଳ କେବଳ ସୁନୀଲଙ୍କୁ ପଳାୟନ କରିବାରୁ ଅଟକାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ତେବେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଶରୀରର ଅଣ-ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶରେ ଗୁଳି ଚଳାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । ଯଦି ସୁନୀଲ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ଥିଲେ, ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାଥୀ ପୋଲିସମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସୁନୀଲ ପୋଲିସ ଦଳ ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ତେବେ ପୋଲିସ୍ ଦଳର ଅତି କମରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଆହତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କଥା ହେଉଛି, ପୋଲିସ୍ ଦଳର କେହି ଆହତ ହୋଇନାହାଁନ୍ତି । ସୁନୀଲଙ୍କ ଶରୀରରୁ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଧାର ହେବାର କୌଣସି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅଭିଲେଖନ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ମୁକାବିଲା ସମୟରେ ମୋଟର ସାଇକେଲ୍ ଚଳାଉଥିବା ଉମେଶଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଅପରାଧିକ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବାରୁ ଆଇପିସି ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 332,353,307 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉମେଶଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ। ଉମେଶଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରାଯିବା ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲାରେ ଏକ ଫାଟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେ ପୋଲିସ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ଉମେଶଙ୍କୁ ଅଟକାଇବାକୁ କହିବା ପରେ ସୁନୀଲ ପୋଲିସ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ।

14. ଥରେ ଆମେ ଏକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ସୁନୀଲ ଏକ ଏନକାଉଣ୍ଟରରେ ନିହତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯାହା ନକଲି ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି, ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନେ ଅପରାଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଡିତ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ | କିନ୍ତୁ, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାମିତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ବହୁତ ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା, ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ଏକ ବ୍ୟାୟାମ ହେବ | ଆମକୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସାକ୍ଷୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେବେ ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନରୁ ମାମଲାର ଅଭିଲେଖନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ | ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥାକୁ ତଦନ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ରୁବାବୁଦ୍ଦିନ୍ ଶେଖ୍ [*ରୁବାବୁଦ୍ଦିନ୍ ଶେଖ୍* ବନାମ *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ,* (2010) 2 SCC 200 : (2010) 2 SCC (ସିଆରଆଇ) 1006] ଏବଂ *ନର୍ମଦା ବାଇ* [(*ନର୍ମଦା ବାଇ* ବନାମ *ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ,* (2011) 5 SCC 79: (2011) 2 SCC (ସିଆରଆଇ) 526] ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କର ଭରସା ଭୁଲ ଥିଲା । ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରୁ କୌଣସି ସମାନ୍ତରାଳ ସୂତ୍ର ବାହାର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ।

15. ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ତୀବ୍ର ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସହଭାଗୀ, ଯିଏ ଏକ ନକଲି ପରି ଜଣା ପଡୁଥିବା ଏନକାଉଣ୍ଟରରେ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ହରାଇଛନ୍ତି । ସେ ଆମକୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ ନୁହଁନ୍ତି,

କିନ୍ତୁ ସେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ ଏକ ନୂତନ ତଦନ୍ତ କରାଯାଉ । ଯଦିଓ ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭାବନାକୁ ସମ୍ମାନ କରୁ, ଆମେ ଯେଉଁ କାରଣଗୁଡିକ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ନୂତନ ତଦନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଅସମର୍ଥ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ନୀଳାବତୀ ବେହରା [*ନୀଳାବତୀ ବେହରା ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (1993) 2 SCC. 746:1 993 SCC (ସିଆରଆଇ) 527*]ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୁଅ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ହେପାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21 ଅନୁଯାୟୀ କଏଦୀଙ୍କ ଅଧିକାରର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲଂଘନ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରି ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ ।

16. ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ 13-9-2010 ର *[ରୋହତାସ କୁମାର ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ,* 2009 ର ସିଆର ଏମ୍ ସଂଖ୍ୟା 2063 , 13-9-2010 ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି (ପି & ଏଚ)] ଏବଂ ନୀଳାବତୀ ବେହରା *[ନୀଳାବତୀ ବେହରା ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ,* (1993) 2 SCC 746 : 1993 SCC (ସିଆରଆଇ) 527] କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିବାଦୀୟ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରୁଛୁ । ଆମେ ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ସୁନୀଲଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ସେ ଭୋଗୁଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ତୀବ୍ର ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ "ରୋହତାଶ କୁମାର" ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଟିର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି ।

କଳ୍ପନା ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ , AIR 2007 ଓଡ଼ିଶା 94

2. ସକାଳ ପ୍ରାୟ 9ଟା ବେଳେ ତା 7-2-2002 ରେ ସିମୁଳିଆ ପୋଲିସ ଥାନାରେ ଏକ ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 'ଡଲ୍ଫିନ୍ ଡାଇନାମିକ୍' ନାମକ ବସ୍, ଯେଉଁଥିରେ ସୁନୀଲ ମଣ୍ଡଳ 6-2-2002 ରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ, ସିମୁଳିଆ ପୋଲିସ ଥାନା ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବାବେଳେ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବସ୍ ଅଟକାଇବାକୁ କହିଥିଲେ , କିନ୍ତୁ ଡ୍ରାଇଭର ଏହାକୁ ଅଟକାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଚଳାଇଥିଲେ । ବସ୍ ପିଛା କରୁଥିବା ପୋଲିସ୍ ଭ୍ୟାନ୍ ବସ୍ ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବସିଥିବା ଯାତ୍ରୀ ପୋଲିସ୍ ଗୁଳିରେ ତୁରନ୍ତ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ସିମୁଳିଆ ପୋଲିସ ଥାନାର କିଛି ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇ. ପି. ସି ଧାରା 304 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଦୋଷାରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତକାରୀମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କହିବା ମୁତାବକ ସମସ୍ତ ଆରୋପିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ । ପୋଲିସ୍ ଗୁଳିରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିବା ଯାତ୍ରୀ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହଁନ୍ତି ଉକ୍ତ ସୁନୀଲ ମଣ୍ଡଳ । ମୃତକଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରାଯିବା ପରେ, ଡାକ୍ତର ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଛାତି ପଛ ଭାଗରେ ଗୁଳି ଚୋଟ କାରଣରୁ ବାମ ଫୁସ୍ଫୁସ୍ ଏବଂ ହୃଦୟରେ ହୋଇଥିବା ଆଘାତ ପରେ ଆଘାତ ଏବଂ ରକ୍ତସ୍ରାବ ଯୋଗୁଁ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି ଏବଂ ଆଘାତର ସମୟ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦର 24 ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

3. ଏଠାରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଯେ, 21 -3-2002 ରେ ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରିଲିଫ ପାଣ୍ଠିରୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ପରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ 3 ଏବଂ 4 ଙ୍କ ତରଫରୁ ସିମୁଳିଆ ପୋଲିସ ଥାନାର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରି ଏକ ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମୃତକ ସୁନୀଲ ମଣ୍ଡଳ ବସରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବାବେଳେ, ଏନ୍. ଏଚ୍. 5 ରେ ସିମୁଳିଆ ପୋଲିସ ଥାନା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଧୋବାଗଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମ କ୍ରସିଂ ନିକଟରେ

ପୋଲିସ ଗୁଳିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 12 ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-6 ରେ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସମୟରେ, ଅଭିସାକ୍ଷୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ 7-2-2002 ରେ ପ୍ରାୟ ଅପରାହ୍ନ 3 ଟା ସମୟ ରେ ଯେତେବେଳେ ସେଲ୍ସ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଫିସର ଏବଂ ଭିଜିଲେନ୍ସ ଅଫିସର ଭାରୀ ଲଗେଜ୍ ଲୋଡିଂ କାରଣରୁ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ପାଇଁ ବସ୍ ଯାଞ୍ଚ କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ 'ଡଲ୍ଫିନ୍' ବସ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଆର ଡ଼ି -5525 ଗାଡି ପାର୍କିଂ କରିବା ବାହାନ କରି ଅଟକକୁ ଏଡ଼ାଇ ଭଦ୍ରକ ଆଡ଼କୁ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଚାଲିଗଲା । ପ୍ରତିପକ୍ଷ 3 ଏବଂ 4 ସ୍ଵର୍ଗତ ସୁନୀଲ ମଣ୍ଡଳଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସତ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ସେ ବସ୍ ରେ ଜଣେ ଯାତ୍ରୀ ଭାବରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ | ଆହୁରି ଉକ୍ତ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଯେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଆଉ କୌଣସି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ।

7. ତେଣୁ, ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣର ଆକଳନ କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ମୃତକ-ସୁନୀଲ ମଣ୍ଡଳ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରେ ପ୍ରାୟ 35 ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଜଣେ ସକ୍ଷମ ଯୁବକ ଥିଲେ, ଯିଏ ପାରାଦ୍ୱୀପର ଏକ ବରଫ କାରଖାନାରେ କାମ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ ସମାନ ମାମଲାରେ, ଏପରି ଉଦାହରଣ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପୋଲିସ ଗୁଳିରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିର୍ଭରଶୀଳଙ୍କୁ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମାମଲାର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ଟଙ୍କା 5,00 ,000 -(ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ହେବ । ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ 2,50 ,000 /- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଛି, ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରି ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 2,50,000/- ଟଙ୍କା ଆଜିଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ । ସମାନ ଦେୟ ଦେବା ପରେ, 100,000 (ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଆବେଦନକାରୀ ନମ୍ବର 1 କଳ୍ପନା ମଣ୍ଡଳଙ୍କ ନାମରେ କୌଣସି ଜାତୀୟ କୃତ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ରାଶିରେ ରଖାଯିବ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ନମ୍ବର 2,3 ଏବଂ 4, ମୈତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ, ଗାୟତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ପ୍ରଣବ ମଣ୍ଡଳଙ୍କ ନାମରେ ଯଥାକ୍ରମେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ ଟ .50, 000 /- (ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା) ରଖାଯିବ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଶି ଉପରେ ଅର୍ଜିତ ତ୍ରୈମାସିକ ସୁଧ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଚିବଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଦ୍ୱାରା, ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏସ୍. ଶିବଗାମୀ, 2006 (3) ସିଟିସି 689

15. ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବୁ।

(i) ଶ୍ରୀମତୀ ନଳିନୀ ଭାନୋତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହେଲି , ଏକ ମହିଳା ସମ୍ବଳ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ପୋଲିସ କମିଶନର, AIR 1990 ଏସ୍. ସି. 512, ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 1 0 ଏବଂ 1 1) ରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ।

" ଦିଲ୍ଲୀ ପୋଲିସ କମିଶନରଙ୍କ ତରଫରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଡେପୁଟି ପୋଲିସ କମିଶନରଙ୍କ ପ୍ରତିଆରୋପ ସପଥପତ୍ର ସହ 5 .12 .1987 ରେ ଦିଲ୍ଲୀ କ୍ରାଇମ୍ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ର ବିବୃତିରୁ ଏବଂ ତଥ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ କମଲେଶ କୁମାରୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ନରେଶଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସହ ଅଭିଯୋଜନ ଦାଖଲ କରଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏଜେନ୍ସୀ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବୋଭୌମ କ୍ଷମତାର ମାତ୍ରାଧିକ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାରପିଟ୍ ଏବଂ ଆକ୍ରମଣ କାରଣରୁ ନରେଶଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ପିଲାଟିର ମାଆ, କମଲେଶ କୁମାରୀ, ଆମ ମତରେ ପ୍ରତିବାଦୀ   ନମ୍ବର 2, ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରଶାସନଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର |

ଶାରୀରିକ ହାନି ପାଇଁ ଅପକାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁଥିରେ ମରାମରି , ଆକ୍ରମଣ, ମିଥ୍ୟା କାରାବାସ, ଶାରୀରିକ ଆଘାତ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ | ଯଦି ଆକ୍ରମଣ, ପ୍ରହାର ଏବଂ ମିଥ୍ୟା କାରାବାସ ମାମଲାରେ, କ୍ଷତି ବ୍ୟାପକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ତୀବ୍ର ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା , ଅପମାନ, ସ୍ୱାଧୀନତା ହରାଇବା ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ଅନୁକମ୍ପା ପାଇବାକୁ ଦର୍ଶାଏ | ଯେପରି ଆମେ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଅବଲୋକନ କରିଛୁ ଯେ କମଲେଶ କୁମାରୀଙ୍କ 9 ବର୍ଷ ବୟସର ପୁଅ ଏସ୍. ଏଚ୍. ଓ., ଲାଲ୍ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଡ଼ ଏବଂ ଆକ୍ରମଣ ହେତୁ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ ଏତଦ୍ୱାରା, ସେ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର | ଏବେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ନିଜ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁଗଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦାୟୀ । ଆନନ୍ଦ ପର୍ବତ ପୋଲିସ ଥାନାର ଏସ୍. ଏଚ୍. ଓ. ଶ୍ରୀ ଲାଇ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଡ଼ ଖାଇ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ କମଲେଶ କୁମାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ନମ୍ବର 2, ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରଶାସନ ଉତ୍ତରଦାୟୀ । "

(iv) ମକ୍ଖିଆତ୍ ସିଂ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, 1998 (9) ଏସ୍. ସି. ସି. 351 ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ନିମ୍ନମତେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2 ଏବଂ 3)

"ଏସିଜେଏମର ବିବୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 7.5.1996 ଉପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଛନ୍ତି :

" ଆବେଦନକାରୀ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଆର. ଏସ୍ . ସୋଧି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଫଟୋ ଆଧାରରେ ବିଜ୍ଞ ଏସିଜେଏମ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପୁଅ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂ ହେଉଛନ୍ତି ୟୁ. ପି. ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଗୁଳି ଚାଳନା ଘଟଣାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, କିନ୍ତୁ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ସି ବି ଆଇ ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ସେ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂ ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି, ତା 'ପରେ ତାଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ହାଜର କରାଯିବ। ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରନ୍ତୁ । "

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଏକ ଗ୍ରହଣୀୟ ସ୍ଥିତି ଯେ 13.7.1991 ରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାରେ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି । ତାଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ ବିଫଳ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ତଲବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଫଟୋରୁ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ସେ ମରିଯାଇଛନ୍ତି, କାରଣ ସେହି ଦୁଇଟି ମୁକାବିଲାରେ ନିହତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଫଟୋ ପୋଲିସ ନେଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଞ୍ଚି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପୁଅର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।"

(v) ଆର୍. ଧନଲକ୍ଷ୍ମୀ ବନାମ ତାମିଲନାଡୁ ସରକାର, ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ ଫୋର୍ଟ ସେଣ୍ଟ ଜର୍ଜ ମାଡ୍ରାସ-9 ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ , 2004 ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଏଲ୍. ଆର୍. 346, ମାମଲାରେ ଏହି ନାୟାଳୟର ରାୟ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4,5,7 ଏବଂ 1 3) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି

"ଉପରୋକ୍ତରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ଯେତେଦୂର ସରକାର ସମ୍ପୃକ୍ତ, ମୃତକ ରାଜମୋହନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କେବଳ କରୁର ପୋଲିସ ଥାନାର ତତ୍କାଳୀନ ସବ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱରନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅମାନବୀୟ ବ୍ୟବହାର କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ପ୍ରଥମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ମୃତ ରାଜମୋହନ ପୋଲିସ ହେପାଜତରେ ଥିବାବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ କରୁର ପୋଲିସ ଥାନାର ସବ୍ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କାରଣରୁ ।

ହାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକାଧିକ ମାମଲାରେ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ, ଯେତେବେଳେ ହେପାଜତକୁ ନିଆଯାଏ, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶ୍ରୀ ଡି. କେ. ବସୁ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ, 1996 (4) କ୍ରାଇମ୍ସ 233 (ଏସ୍. ସି.) ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଆସିଲେ , ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା ଦିନ ମୃତକଙ୍କୁ 29 ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିଆରୋପ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରିନାହାନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଏହା ଯେ ମୃତକ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କର ପତ୍ନୀ, ପ୍ରାୟ 27 ବର୍ଷ ବୟସ ସହ 7 ବର୍ଷ ବୟସର ନାମକ ଗୌଥାମାନ ଏବଂ 5 ବର୍ଷ ବୟସର ନାମକ ସରଭନନ ଦୁଇଟି ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କୁ ଛାଡି ଚାଲିଯାଇଥିଲେ , ଏହା ଛଡା ତାଙ୍କ ମାଆ ଅଞ୍ଜଲାୟାମ୍ମଲ ବୟସ 55 ବର୍ଷ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଆରୋପ ଶପଥପତ୍ରରେ ବିବାଦରେ ନାହାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ , ପ୍ରତିଆରୋପ ଶପଥ ପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ନିମ୍ନମତେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି :

"ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ମୃତକ ରାଜମୋହନଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଭାବରେ ସେ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ । ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅଭିଲେଖାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ମୃତକଙ୍କ ବୟସ 32/95 "।

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିଚାର କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରକୃତ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଯାହା ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ମୃତକଙ୍କ ମାସିକ ଆୟ 6, 000 ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ 29 ହୋଇଥିବାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଗ୍ରେୱାଲ ସୁଶ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଏକ ବନାମ ଦୀପ୍ ଚାନ୍ଦ ସୁଦ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ , 2002 (1) ଏଲ. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 491 ମାମଲା ରାୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଠିକ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ନିୟମସମୂହକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ରେଖାଙ୍କିତ କରିଛନ୍ତି । ହେପାଜତରେ ହେଉଥିବା ନିର୍ଯାତନାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟର ଯାନ ମାମଲାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଗୁଣକ ପଦ୍ଧତିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ସଠିକ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଗୁଣକ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

vii. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମଧ୍ୟ ଆଉ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ **ପି. ରଙ୍ଗନୟାଗୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଗୃହ ବିଭାଗର ସଚିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ** , 2000 (1) ଏଲଡବ୍ଲୁ (ସିଆରଏଲ) 96 ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 1 1)ରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି :

"ଏଠାରେ ଥିବା ମାମଲା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ହାଜତ ମୃତ୍ୟୁ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିଠାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ କାରଣ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଜଣାପଡିଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଦୋରାଇରାଜ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ଥିବାବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତ ଅନୁସରଣ କରି, ମୁଁ ଦୋରାଇରାଜଙ୍କ ହାଜତ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକାରରେ ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 5,00 ,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀ- ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁଗ୍ରହିତ । "

13. ରାଜ୍ୟର ଏପରି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ରଖିବା କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ ନିନ୍ଦା କରିବା ସହିତ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଯେମିତି ସେଥିରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ ନ ହୁଏ , ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ ଏବଂ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ , ଏହି ଦେୟ ସମୁଦ୍ରରେ ଏକ ବୁନ୍ଦା ପାଣି ପରି ଏବଂ ସେଥିରେ ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ସତ୍ୟ-ଅନୁସନ୍ଧାନର ବିବୃତି ଅଛି | ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ 2006ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଦନ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସୁପାରିଶ, ମୃତକ ଜଣେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀରେ କାମ କରୁଥିଲେ, ଏଭଳି ବୟସରେ ନିଜ ସନ୍ତାନକୁ ହରାଇବା ପାଇଁ ମାଆଙ୍କୁ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇଛି ଯେ ଏଠାରେ କୌଣସି କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଇନାହିଁ , କିନ୍ତୁ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାର ଏବଂ ସମାଜର ସମ୍ମାନ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି , ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପାଇଁ ମୋଟ 50,00,00 /- (ପଚାଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ହୋଇସାରିଛି, ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ନାମରେ 49,00,000/- (ଅଣଚାଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ର ଏକ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ରାୟ ଯୋଗାଯୋଗର ଅତିକମରେ ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବାସଭବନରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ । 2005 ମସିହାରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସୁପାରିଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ଆଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା

ଆଣିବାକୁ ବାଧ କରିବା ପାଇଁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଝ ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ଏହିପରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଟ. 1,00,000/- (ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସମାନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି, ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ରାୟର ଯୋଗାଯୋଗର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଏ ନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀ ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଦାଖଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ରାଶି ଉପରେ 7 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

14. ରାୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପରି ଅଣ-ଅନୁପାଳନ ଯେପରି ପୁନରାବୃତ୍ତି ନହୁଏ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଘଟୁଥିବା ସବୁଠାରୁ ଖରାପ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ, 2006 ଠାରୁ ଆୟୋଗଙ୍କ ଏକ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ତରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନନେବାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଠାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ପ୍ରଦାନକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

15. ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଫଳ ହୋଇଛି |

16. ଏହି ରାୟର ଏକ ନକଲ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

(ବିଶ୍ୱନାଥ ରଥ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।
20 ଫେବୃଆରୀ 2023 /ଏମ୍. କେ ରାଉତ ,ଏ ଆର୍ ଡଥା –ବରିଷ୍ଠ ସଚିବ ।

सत्यमेव जयते
HIGH COURT ORISSA

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

" ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ । "

ଅନୁବାଦକ

ସୌମ୍ୟରଂଜନ ବେହେରା ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA